

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نام استاد : محمدرضا ایوانی

نام درس : حسابداری

نام مبحث : تعریف حسابداری و انواع
آن

شماره بخش : بخش اول

حسابداری به زبان ساده علمی است که **جمع‌آوری، ثبت، طبقه‌بندی، تجزیه و تحلیل و گزارش‌گیری اطلاعات مالی** یک واحد اقتصادی (مثل شرکت، مغازه یا سازمان) را بر عهده دارد. هدف اصلی حسابداری این است که به مدیران، سرمایه‌گذاران، دولت و سایر ذینفعان کمک کند تا **تصمیم‌های اقتصادی آگاهانه** بگیرند.

به صورت دقیق‌تر، می‌توان گفت حسابداری شامل مراحل زیر است:

۱. **ثبت معاملات مالی**: همه خرید و فروش‌ها و هزینه‌ها و درآمدها در دفاتر حسابداری ثبت می‌شوند.
۲. **طبقه‌بندی اطلاعات**: اطلاعات ثبت‌شده بر اساس نوع دارایی، بدهی، سرمایه، درآمد و هزینه‌ها مرتب می‌شوند.
۳. **گزارش‌گیری و تجزیه و تحلیل**: تهیه گزارش‌هایی مانند **صورت‌های مالی** (ترازنامه، سود و زیان، گردش وجوه نقد) که وضعیت مالی و عملکرد شرکت را نشان می‌دهند.
۴. **کمک به تصمیم‌گیری**: با ارائه اطلاعات دقیق، حسابداری به مدیران و سرمایه‌گذاران کمک می‌کند تا تصمیم‌های مالی و اقتصادی بهتری بگیرند.

اگر بخواهیم خیلی کوتاه و خلاصه هم بگوییم:

حسابداری زبان کسب‌وکار است، زبانی که وضعیت مالی و عملکرد اقتصادی یک واحد را بیان می‌کند.

حسابداری انواع مختلفی دارد که هر کدام کاربرد و هدف خاص خودشان را دارند. مهم‌ترین آن‌ها عبارتند از:

۱. حسابداری مالی (Financial Accounting)

- **هدف**: ارائه اطلاعات مالی به افراد خارج از سازمان، مثل سرمایه‌گذاران، بانک‌ها، دولت و ذینفعان دیگر.
- **ویژگی‌ها**:
 - تهیه **صورت‌های مالی** مانند ترازنامه، سود و زیان و گردش وجوه نقد.
 - رعایت استانداردهای حسابداری مثل IFRS یا GAAP.
- **مثال کاربردی**: یک شرکت می‌خواهد وضعیت مالی خود را به بانک نشان دهد تا وام بگیرد.

۲. حسابداری مدیریت (Management Accounting)

- **هدف**: کمک به مدیران داخلی برای تصمیم‌گیری‌های عملیاتی و برنامه‌ریزی.
- **ویژگی‌ها**:
 - تهیه گزارش‌های داخلی و تجزیه و تحلیل هزینه‌ها و سودآوری.

- پیش‌بینی بودجه و تحلیل عملکرد بخش‌های مختلف سازمان.
 - مثال کاربردی: مدیر یک کارخانه می‌خواهد بداند تولید یک محصول چقدر سودآور است تا تصمیم بگیرد تولیدش را افزایش دهد یا نه.
-

۳. حسابداری دولتی (Government Accounting)

- هدف: مدیریت منابع مالی و بودجه نهادهای دولتی و سازمان‌های عمومی.
 - ویژگی‌ها:
 - ثبت و گزارش درآمدها و هزینه‌های دولت.
 - نظارت بر استفاده صحیح از بودجه عمومی.
 - مثال کاربردی: وزارتخانه‌ها برای گزارش عملکرد مالی سالانه خود به مجلس از این نوع حسابداری استفاده می‌کنند.
-

۴. حسابداری هزینه‌ها (Cost Accounting)

- هدف: محاسبه دقیق هزینه تولید کالا یا خدمات برای کنترل و کاهش هزینه‌ها.
 - ویژگی‌ها:
 - شناسایی هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم تولید.
 - کمک به تعیین قیمت تمام‌شده محصولات.
 - مثال کاربردی: یک کارخانه تولیدی می‌خواهد بداند هزینه تولید هر واحد محصول چقدر است تا قیمت فروش را درست تعیین کند.
-

۵. حسابداری مالیاتی (Tax Accounting)

- هدف: محاسبه مالیات‌های شرکت یا شخص و رعایت قوانین مالیاتی.
- ویژگی‌ها:
 - تهیه گزارش‌ها و اظهارنامه‌های مالیاتی بر اساس قوانین کشور.
 - کمک به کاهش ریسک جریمه‌های مالیاتی.
- مثال کاربردی: یک شرکت باید مالیات بر ارزش افزوده و مالیات سالانه خود را محاسبه و پرداخت کند.

